

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/223/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2711207550
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2711207550.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: M. C., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX/X, C., za účasti vedľajších účastníkov na strane žalovaného: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zastúpeného: HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334 a občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zastúpeného: JUDr. Ladislav Mikluš, advokát so sídlom Stará Baštova 2, Košice, o zaplatenie 196,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 3C/209/2012-86 z 23. januára 2013, vo výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa vo výroku o povinnosti žalobkyne zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, Spotrebiteľskému združeniu OSA, náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 62,14 eur m e n í tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného, Spotrebiteľskému združeniu OSA, Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, súd náhradu trov konania nepriznáva.

Vedľajší účastník na strane žalovaného, Spotrebiteľské združenie OSA, je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania 19,33 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým uznesením zastavil konanie potom, čo žalobkyňa podaním doručeným súdu 20.7.2012, t. j. pred prvým pojednávaním, vzala svoj návrh v celom rozsahu späť. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku 9,87 eur cestou daňového úradu žalobkyni, ďalej že žalovanému a ani vedľajšiemu účastníkovi občianskemu združeniu OZ právna pomoc spotrebiteľom súd náhradu trov konania nepriznáva. Prvostupňový súd ďalej uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi Spotrebiteľskému združeniu OSA náhradu trov právneho zastúpenia 62,14 eur.

Rozhodnutie vo výroku o náhrade trov konania odôvodnil § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p., keď mal za to, že žalobkyňa tým, že zobrala návrh na začatie konania späť, procesne zavinila, že konanie sa muselo zastaviť a preto je povinná uhradiť žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného ich trovy. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobkyňa akceptovala námietku premlčania, ktorú voči uplatnenému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane žalovaného. Potom možno konštatovať, že návrh žalobkyne bol podaný nedôvodne. V danom prípade však nie je rozhodujúce, či žalobkyňa zobral návrh späť bez uvedenia dôvodu alebo z dôvodu podania námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka, nakoľko v oboch týchto prípadoch by bolo konanie zastavené zavinením žalobkyne. K námietke žalobkyne, aby vedľajšiemu účastníkovi neboli trovy konania priznané v zmysle § 150 ods. 1 O.s.p súd uviedol, že žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná. Súd sa nestotožnil s argumentom

žalobkyne, ktorým spochybňovala nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Vzhľadom na to, že občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom si v lehote určenej súdom trov nevyčísliło a zo spisu mu ani žiadne trov nevyplývajú, náhradu trov konania mu súd nepriznal. Súd však zaviazal žalobkyňu k náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu Spotrebiteľskému združeniu OSA v celkovej sume 62,14 eur.

Proti uzneseniu, výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi, podala odvolanie žalobkyňa. Uviedla že vedľajší účastník, ako združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí 3Cob/259/2011. Má vedomosť, že združenie vstupuje do mnohých konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu žalovaných. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností. Rovnaký právny názor mal aj Krajský súd v Košiciach vo veci 6Co/141/2012. V konaní nebol žiaden dôvod pre vstup vedľajšieho účastníka a navodzuje dojem, že účelom vstupu bolo získanie finančných prostriedkov. Obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci 17Co/91/2012. Uviedol, že trov konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trov konania neboli účelne vynaložené. Poukázal aj na právny názor vyslovený Ústavným súdom SR v náleze II. ÚS 78/03 a na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania 19,33 eur s DPH pozostávajúcu z jednej polovice úkonu právnej služby 9,96 eur DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 eur s DPH.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril vedľajší účastník, Spotrebiteľské združenie OSA. Uviedol, že uplatnenie námietky premlčania bolo dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania žalobkyňou. Námietka premlčania pritom nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Je právnu námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vzniesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na premlčanie zo strany súdu prihlíadané, pričom je možné aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých žalobkyňa vymáhala premlčané nároky. Vedľajší účastník tiež poukázal na početnosť spotrebiteľských vecí žalobkyne s obdobným skutkovým a právnym základom prejednávanych na všeobecných súdoch. Považuje za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom konaní, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ako aj dobrým mravom, aby žalobkyňa so silným ekonomickým zázemím, ktorá žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov, súd priznával v týchto konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére na prospech spotrebiteľa, ktorý nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu, právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Je nepochybné, že spotrebiteľské združenie si nemôže na vlastné náklady dovoliť zrealizovať kvalifikovanú ochranu práv spotrebiteľa v súdnom procese. Súd by svojím postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní a zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných okrem iného v § 93 ods. 4 O.s.p. Súd by fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho procesu. V predmetnom konaní neexistuje dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Súd preto správne rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Je totiž nepochybné, že aj v tomto prípade bolo dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania zo strany žalobkyne vznesenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. Zároveň je nepochybné, že žalobkyňa sa od počiatku konania spoliehala na právnu negramotnosť spotrebiteľov a neúspech v konaní jej privodilo až vznesenie námietky premlčania. Vedľajší účastník ďalej poukázal na § 93 ods. 2, 3, a 4 O.s.p., ako aj na § 3 ods. 4 a 5 a § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď vysvetlil, že Spotrebiteľské združenie OSA je

občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom. Poukázal na čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keď sa Únii ukladá úloha zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov. Právo spotrebiteľov na vytváraní združení na ochranu ich záujmov a práva týchto združení upravujú viaceré ustanovenia príslušných smerníc EÚ (2009/22/ES, 2005/29/ES), ako aj čl. 38 Charty základných práv EÚ. V kontexte uvedeného považuje vedľajší účastník stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia za účelové a zjavne nesprávne. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho okrem iného aj tzv. „princíp rovnosti zbraní“. Vedľajší účastník vystupuje v konaní na strane žalovaného a v prípade, že vedľajší účastník má vo veci plný úspech, súd mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vzhľadom na uvedené je dôvodné vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Na podporu svojho názoru poukázal na viaceré uznesenia krajských súdov. V súvislosti s právom na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB proti Spolkovej republike Nemecko, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby. Z toho vyplýva, že právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa a nechať sa zastupovať. V predmetnom konaní neexistoval dôvod na aplikáciu § 150 O.s.p., ktorá vyžaduje aby sa jednalo o celkom výnimočný prípad. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Ak by sa odvolací súd stotožnil s názorom žalobkyne, vedľajší účastník to považuje okrem porušenia základných procesných práv za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia, preto žiada odvolací súd, aby v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) prerušil konanie a požiadal Súdny dvor Európskych spoločností o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie, vrátane práva na priznanie náhrady trov v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§10 ods. 1 O.s.p.), po zistení že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 202 ods. 2 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

Predmetom konania je právo na náhradu trov konania.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 2 prvej vety O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa

priznáva náhradu trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní uspel, má podľa § 146 ods. 2 O.s.p. zásadne právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením svojho práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku náležite odôvodniť.

Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania je podľa § 142 ods. 1 O.s.p. i účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa dá v zásade stotožniť s nevyhnutnosťou vynaloženia trov, pričom trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené považujú. Trovy potrebné na účelne uplatňovanie alebo obranu práva, sa pritom neposudzujú ako celok, ale každé plnenie trov je potrebné posudzovať samostatne.

V preskúvanom prípade dospel odvolací súd k záveru, že trovy vynaložené účastníkom konania - vedľajším účastníkom, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia, nie je možné považovať za účelne vynaložené.

Hoci žalobkyňa vzala návrh na začatie konania späť (20.7.2012 - č. I. 53) potom, čo do konania vstúpil vedľajší účastník na podporu žalovaného, ktorý v liste doručenom súdu 24.4.2012 (č. I. 31) vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, odvolací súd zastáva názor, že konanie vedľajšieho účastníka neprispelo k zastaveniu konania. Odvolací súd pritom vzhľadom na nejednotnú rozhodovaciu prax súdov poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave č. 3/2014 zo 4.2.2014, v zmysle ktorého vedľajší účastník nemôže sám účinne vzniesť námietku premlčania. Pri vyriešení tejto otázky vychádzalo kolégium z § 100 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého námietku premlčania môže vzniesť len dlžník. V zmysle § 93 ods. 4 druhá veta O.s.p. však vedľajší účastník koná len sám za seba. A contrario teda nemôže konať za účastníka, na strane ktorého stojí. Hlavný účastník má všetky práva a povinnosti, preto by mal konať sám za seba a vo svoj prospech. Ak by bol prijatý záver, že vedľajší účastník môže uplatniť námietku premlčania za hlavného účastníka, znamenalo by to prevahu procesného práva proti právu hmotnému. Odvolací súd tak dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania zo strany vedľajšieho účastníka nebola účinná a nemohla viesť k účinnému bráneniu práva žalovaného.

Odvolací súd pritom nespochybňuje skutočnosť, že aplikujúc § 47 ods. 2 Ústavy SR, aj v skutkovo jednoduchej a po právnej stránke menej zložitej veci je akceptovateľné, aby bol účastník (aj vedľajší) zastúpený advokátom. Združenie ako vedľajší účastník v súdnom spore malo právo na zastúpenie advokátom, ale ako už bolo uvedené vyššie, vzhľadom k tomu, že konanie vedľajšieho účastníka nebolo účelným bránením práva žalovaného, na podporu ktorého vedľajší účastník vstúpil do konania, trovy, ktoré vedľajšiemu účastníkovi v tejto súvislosti z dôvodu právneho zastúpenia vznikli, neboli vynaložené účelne, a preto žalobkyni nevznikla povinnosť podľa § 142 ods. 1 a 146 ods. 2 O.s.p. nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi. Odvolací súd tiež poukazuje na skutočnosť, že je mu z rozhodovacej činnosti známe, že vedľajší účastník si uplatňuje právo na náhradu trov konania za opakujúce sa, takmer identické podania, bez hlbšieho oboznámenia sa s predmetom konania, do ktorého vstupuje, z čoho tiež vyplýva neúčelnosť takto vynaložených trov, o ktorý prípad ide aj v konaní o danej veci.

S poukazom na vyššie uvedené zdôvodnenie, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi, Spotrebiteľskému združeniu OSA, náhradu trov konania nepriznal. Zároveň odvolací súd zamietol návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., pretože z vyššie uvedeného odôvodnenia je zrejmé, že odvolací súd nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka na právne zastúpenie, ani právo na náhradu trov konania, pokiaľ sú vynaložené účelne, a položená otázka tak nemá základ v prejednávanej veci.

Pokiaľ ide o náhradu trov odvolacieho konania, podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. patrí plne úspešnej žalobkyni náhrada trov konania za jednu polovicu úkonu právnej služby (podanie odvolania - § 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v čase podania odvolania) a režijný paušál (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) s DPH (§ 18 ods. 3 cit. vyhlášky), teda spolu 9,13 + 7,81 + 3,39 = 20,33 eur. Pretože si žalobkyňa uplatnila náhradu trov v sume 19,33 eur, odvolací súd jej priznal náhradu trov odvolacieho konania do uplatnenej výšky.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.